

SWU
73
ANNIVERSARY

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันพุธที่ 15 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2566 หน้า 4 มูลค่าข่าว 1,213,488.-

มอองงานดีไซน์เพื่อชุมชนสิ่งแวดล้อม เล่าอัตลักษณ์ 'เยาวราช' ย่านสร้างสรรค์

อีกหนึ่งย่านเก่าที่มีชีวิตชีวา มีแง่มุมประวัติศาสตร์วัฒนธรรม เป็นย่านการค้า ย่านที่เป็นจุดหมายมีมนต์เสน่ห์ด้านอาหาร เป็นจุดหมายสำหรับนักชิม โดยสองฝั่งถนนมากไปด้วยสารพันอาหารทั้งอาหารจีน ซีฟู้ด ขนมหวาน เครื่องดื่มและวัดดูดิบ...

ย่านเยาวราชที่ผ่านมายังเป็นหนึ่งในเก๋ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเขตกลางนอกแบบกรุงเทพฯ 2566 เทศกาลที่มุ่งเน้นใจทำอะไรให้ “การออกแบบ” พัฒนา “คุณภาพชีวิต” ของผู้คน โดยอาศัยหลักการสร้างเมือง

ที่เป็นมิตรต่อกัน และสร้างคนที่เป็นมิตรต่อเมือง และทำกรุงเทพฯ ให้กลายเป็นเมือง-มิตร-ดี ต่อทั้งผู้อยู่อาศัย ผู้ประกอบการ รวมถึงสามารถค้นหาแนวทางแก้ปัญหาในมิติต่าง ๆ พร้อมผลักดันให้เกิดธุรกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจหมุนเวียนในกรุงเทพฯ ก่อเกิดความร่วมมือจากทุกคน ร่วมกันขับเคลื่อน สร้างทางออกไปด้วยกัน

จากเทศกาลที่ผ่านมา พาย้อนชม งานดีไซน์ส่วนหนึ่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ต่อคนเดินทางและวัฒนธรรม ในย่านเยาวราช โดยกลุ่ม STRN Citizen Lab ให้ข้อมูลเล่าถึงงานดีไซน์ดังกล่าวว่า เยาวราชเป็นย่านที่ร่วมร้อยทางวัฒนธรรม โดยเยาวราชหรือไชน่าทาวน์ที่กำลังพูดถึงไม่ใช่ถนนเพียงเส้นเดียว

แต่ประกอบกันด้วยความเป็นย่านพาณิชยกรรมรุ่งเรืองจากถนนหลายสาย หลายตรอก อาคารเก่าโบราณ วัฒนธรรมการค้าขายที่ส่งต่อมรดกอาหารการกิน ของไต้หวันไปถึงวิถีชีวิตของคนไทย จีน ซึ่งถ่ายทอดกันมาหลายยุคหลายสมัย โดยตลอดช่วงเทศกาลมีหลากหลายกิจกรรมร่วมออกเล่า

กลุ่ม STRN Citizen Lab เล่าเพิ่มอีกว่า จากการทำงานร่วมกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ผ่านมาโดยมีโปรเจกต์ Trooper กระบวนการมีส่วนร่วมกันโดยในเทศกาลครั้งนี้ได้นำกลับมาอีกครั้ง โดยเราพาไปรู้จักกับย่านเยาวราชผ่าน 4 อัตลักษณ์ สำคัญที่ก่อตัวกันขึ้นมาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจขนาดใหญ่ใจกลางเขตเมืองเก่าของกรุงเทพฯ

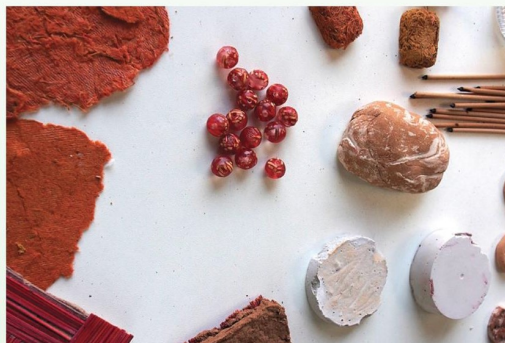
ทำงานร่วมกับเครือข่ายชุมชน นักศึกษาและอาจารย์จากสถาบันการศึกษากว่า 27 สถาบัน ร่วมกันสำรวจและระดมพลังออกแบบ เพื่อพัฒนาพื้นที่ไชน่าทาวน์แห่งนี้ให้กลายเป็นย่านแห่งโอกาสที่ส่งเสริมเศรษฐกิจและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ โดยมีธีมในพื้นที่ **เยาวราชรัก** พาไปทำความรู้จักกับเยาวราช ผ่านการสืบแสงหาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่าและรุ่งเรืองในอดีต นับแต่สถาปัตยกรรมอาคารบ้านเรือนในชุมชน เรื่องเล่าประวัติศาสตร์ที่บอกต่อกันมา วัฒนธรรมอาหารการกิน การเดินทางสัญจร ไปจนถึงสินค้าและบริการเชิงวัฒนธรรม โดยที่ผ่านมามอบเล่าผ่านทั้งนิทรรศการ และการออลทัวร์ ฯลฯ

เยาวราชรัก ด้วยความที่เยาวราชเป็นย่านใจกลางเมือง มีชนสองสาธารณะหลากหลายรูปแบบเข้ามาเชื่อมต่อกันและยังสามารถเดินเท้าภายในย่านและระหว่างย่านข้างเคียงโดยรอบ เยาวราชจึงพาไปทำความรู้จักกับการเชื่อมเมืองเชื่อมย่าน เชื่อมการเดินทางให้ไร้รอยต่อ ผ่านการออกแบบ

“ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่ม สื่อสารสร้างความเข้าใจ”

อย่างสร้างสรรค์ที่ช่วยเชื่อมต่อพื้นที่ เช่น ทางข้าม จุดจอด จุดพักคอย ไปจนถึงป้ายให้ข้อมูลในย่านเยาวราช ฯลฯ

อีกทั้ง **เยาวเลิศ** กิจกรรมที่สร้างเสริมและยกระดับคุณภาพของชุมชนและความคิดสร้างสรรค์ในพื้นที่กลับมาอีกครั้ง และ **เยาวเล่น** บอกเล่าความคิดสร้างสรรค์ที่สะท้อนความเป็นย่าน ผ่านรูปแบบกิจกรรมทางวัฒนธรรมและความ

บันเทิงที่เคียดถูกจัดจำในย่านเยาวราช และการตีความใหม่ เพื่อให้เข้าถึงทั้งคนรุ่นใหม่และคนรุ่นก่อน ไม่ว่าจะเป็นการแสดงดนตรี การฉายหนัง อุปรากรจีน ฯลฯ

จากที่
กล่าวด้วย
ความที่ย่าน
แห่งนี้เป็ย่านที่
มีความรู้มรรย

ในหลายด้านทั้งทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ในพื้นที่มีอาคาร
บ้านเรือนบอกเล่าสตาปัตยกรรมให้ศึกษา ทั้งมองในด้าน
เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมก็มากด้วยเรื่องน่ารู้ มีศักยภาพใน
หลายมิติที่นำไปพัฒนาต่อยอดและถ่ายทอด โดยงานดีไซน์
สามารถนำมาสื่อสาร สร้างการมีส่วนร่วมได้ เป็นอีกหนึ่งมิติ
ที่นำมาพัฒนาพื้นที่เมือง พื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่พักผ่อนได้

ป้ายบอกนำทาง เยาวราชเนวิเกเตอร์ ผลงานออกแบบ
ระบบสัญลักษณ์และป้ายนำทาง โดยนักศึกษา มศว และทีม-
Mayday ซึ่งออกแบบป้ายและระบบสัญลักษณ์สื่อสาร เพื่อนำ
เสนอข้อมูลการเดินทางในย่านต่าง ๆ ของเยาวราชให้เหมาะกับ
ผู้ใช้งานที่หลากหลาย เป็นหนึ่งในงานดีไซน์ร่วมสร้างเมืองมิตริติ
โดยผลงานดังกล่าวยังคงติดตั้งถาวรอยู่ในย่านเยาวราช

“การเดินทางสัญจรในพื้นที่ของเยาวราชมีประวัติศาสตร์
ถนนเจริญกรุงเป็นถนนสายแรกของประเทศไทยที่มีการตัดขึ้น ใน
ย่านถนนเจริญกรุง เยาวราช มีตรราง มีทำน้ำสำคัญ ขณะที่
การเดินทางสัญจรในพื้นที่มีความน่าสนใจศึกษา เป็นจุดหมาย
ให้นักท่องเที่ยว โดยป้ายที่จัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งที่จะบอก
เล่าเรื่องได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้การเดินทางมาในเยาวราชหากไม่
คุ้นเคยอาจทำให้หลงโดยหลายซอยมีบรรยากาศคล้ายกัน”

ป้ายที่ดีไซน์ขึ้นจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เข้าใจการ
เดินทางในพื้นที่มากขึ้น เชื่อมต่อกันง่ายขึ้น โดยการ
ออกแบบเข้ากับอัตลักษณ์ของพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง
ของสีหรือฟอนต์อักษร นำสัญลักษณ์มาสื่อสร้างความ
เข้าใจ โดยก่อนออกแบบได้ศึกษาพื้นที่ ศึกษาลักษณะสีของ
อาคาร บอกจุดเด่นของย่าน การเชื่อมต่อในซอยต่าง ๆ ทั้ง
นำสีของตึก เช่นความเขียวหม่นนำมาทำเป็นสีของป้าย หรือ
ถ้าเดินย่านเยาวราชจะสังเกตเห็นความเป็นสีเขียวแดงอยู่มาก
ซึ่งมาจากป้ายไฟกึ่งดิงนำมาเป็นอัตลักษณ์ นอกจากนี้ยังมี
สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น การวาดตึกสำคัญ ๆ หรือแลนด์มาร์ค
ที่สังเกตเห็นได้ นำมาสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ ฯลฯ

“ป้ายบอกทางที่จัดทำขึ้นยังเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะ

สนับสนุนการเดินทางในเมือง การสัญจรด้วยการเดินที่ให้ความรู้สึกสะดวก ไม่หลง สร้างบรรยากาศการเดินทางในเมืองสำรวจเมือง เป็นเมืองที่น่าอยู่อาศัย”

ผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ในศาสนสถานย่านเยาวราช อีกหนึ่งจากงานดีไซน์ที่ร่วมบอกเล่า ออกแบบสร้างสรรค์โดยคณะศิลปกรรมศาสตร์ ศูนย์วัสดุสร้างสรรค์เพื่อความยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยผงูป ก้านรูป ฯลฯ นำของเหลือใช้กลับมาสร้างประโยชน์ แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับย่านเยาวราช สร้างมูลค่าเพิ่มที่แฝงไปกับวิถีชีวิตได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ **ผศ.นภดล สังวาลเพชร** คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เล่าว่า จากที่ศึกษาสำรวจพื้นที่และพูดคุยกับ

ทางศาลเจ้าพบว่ามีความเชื่อจากทางไหว้เหลืออยู่มาก ไม่ว่าจะเป็น **ผงูป ก้านรูปหรือรูปที่เผาไหม้ไม่หมด** ซึ่งแต่เดิมศาลเจ้าเล่าว่าชาวบ้านจะนำผงูปกลับไปไว้ในกระถางรูปเพื่อความ

ความเป็นมงคล จากแนวคิดนี้จึงนำความเชื่อความมงคลนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างมูลค่า ทั้งเป็นการนำสิ่งที่เหลือใช้กลับมาสร้างประโยชน์อย่างคุ้มค่า โดยทางคณะศิลปกรรมเรามีศูนย์วัสดุสร้างสรรค์เพื่อความยั่งยืน โดยหลักได้ศึกษานำเศษวัสดุเหลือทิ้งทางภาคการเกษตรมาแปรรูปให้เป็นวัสดุ เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ ครั้งนี้จึงทดลองนำเศษรูปที่เผาไหม้ไม่หมด ที่ต้องนำไปทิ้งนำส่วนดังกล่าวนี้มาดัดแปลงนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

“หลังจากที่ได้ตัววัตถุดิบจึงออกแบบร่วมกันกับนักศึกษาโดย **ก้านรูป** นำไปแปรรูปเป็นกระดาดได้ ขณะที่ **ผงูป** ที่เผาไหม้ไม่หมดซึ่งมีส่วนผสมของยางจากธรรมชาติมี

การอยู่นำมาทดลองละลายน้ำ ปั้นขึ้นรูปซึ่งพบว่าคงรูปได้ดี ขณะที่ก้านรูปสีแดงนำไปผสมกับเรซินทำเป็นลูกปัดสร้างลวดลาย ฯลฯ โดยทั้งหมดนี้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ โดยนำมาทำเป็นของที่ระลึก เช่น พวงกุญแจ แจกันที่ทำจากก้านรูป เชิงเทียนที่หล่อขึ้นจากผงูป ฯลฯ โดยจากแนวคิดนี้สามารถนำไปต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนต่อไปได้

นอกจากนี้ยังมี **ผลิตภัณฑ์รูปต้นแบบ** ศิลปากรังสรรค์ ซึ่งสร้างสรรค์ปรับรูปแบบของรูปให้มีระยะเวลาในการเผาไหม้ที่สั้นลง ช่วยทั้งการลดมลพิษ อีกทั้งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแง่ของวัสดุที่นำมาใช้ เป็นอีกส่วนหนึ่งทำงานดีไซน์สื่อสาร บอกเล่าอัตลักษณ์พื้นที่ สร้างสรรค์เศรษฐกิจและเป็นมิตรที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม.

พงษ์พรรณ บุญเลิศ

